

Bonne Blad

WALDOR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 14

5te april 1896.

22de aarg.

Ogsaa en maade at gaa gjennem Afrika paa.

Børneblad

ubkommer hver ugebag og kostet 50 cents for aaret, betalt i forstud. I pakker til en adresse paa over 5 talspr. leveres det for 40 cents, og over 25 talspr. for 35 cents. Ell Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaer ereditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndags-skolen.

Tredje aargang.

14. lektion.

Om bønnen.

I. Indledning.

A B C - klassen: Joh. 16, 23: Jesus sagde til sine disciple: Sandelig, sandelig figer jeg eder, at hvadsomhelst I beder Faderen om i mit navn, skal han give eder.

Katekismus - klassen: Samme som ovenfor og Matt. 4, 10: Du skal tilbede Herren, din Gud, og tjene ham alene.

Forklarings - klassen: Samme som ovenfor, Joh. 9, 31 (Sp. 430) og Dan. 9, 18: Ikke paa vores retfærdigheds-gjerninger grunder vi vores ydmige begjæringar, som vi nedlægger for dit aasyn, men paa din store barmhjertighed.

Virk.

Bøn til Gud i Jesu navn.

(Tolderen, Bbh. 71; de ti spædalske, Bbh. 81).

— I aaret 1743 traf en dansk prins, som reiste i Italien, sammen med en dansk student. De gjorde en lang reise sammen; prinsen ful studenten hør og var meget snil mod ham. Men tilfids maatte de skilles. Det gik studenten nær; han græd ved afsætten og sagde: „Hvad skal der nu blive af mig, fattig som jeg er, og uden venner?“ Prinsen trøstede ham og sagde blandt andet: „Hvad din fattigdom angaaer, saa har det dermed ingen nød; min far er konge i Danmark.“ Derpaa tog han frem et ark hvilket papir, skrev sit navn nederst paa bladet og gav det tilligemed 100 gylden til studenten med de ord: „Tag disse penge og dette blanke papir, hvorpaa mit navn staar. Næller ikke pengene til for dig, saa gjør af dette papir et brev til min far, kongen af Danmark; bed ham om, hvad du trænger, og sad han du mit navn under“ — Derved var studenten tilfreds, og de skilles ad. Efter en tids forløb blev studenten liggende i en langvarig sygdom, under hvilken ikke alene

de 100 gylden gik med, men han kom ogsaa i stor gjeld til de folk, som han boede hos, og til doktoren. Tilids! hvilte han intet andet raad end at gøre, som prinsen havde sagt. Han skrev da til den danske konge og bad ham om 50 gylden, forat han kunde betale sin gjeld og dø som en ærlig mand. Da kongen læste brevet og saa sin sons underskrift, forstod han straks, at studenten maatte være hans sons ven, og sendte ham et brev med 1000 gylden. Studenten blev derover rent forskrellet og ful sin vert til at strive til kongen, bede ham ikke at være vred og at sige, at han ikke havde bedet om saa meget. Men kongen svarte tilbage: „Der er ikke tale om, hvad der passer sig for dig at bede om, men hvad der passer for mig at give dig.“ Studenten, som nu ful mere raad til at sørge for sin helbred, blev efter frisk og ansattes noget senere som prest i Danmark. I en prediken, han engang holdt for sin menighed, talte han blandt andet saaledes om bønnen: „Vil du vide, hvad det er at bede i Jesu navn?“ Gud ellers den Herre Jesus, først fordi han er og bestandig har været hans lybige son, og dernæst, fordi han har frelsel os. Naar vi ved troen er blevne Guds børn, da er Kristi retfærdighed vor, og da kan vi trygt sende vor bøn til Gud; den er ledsgaget af Jesu underskrift, og han har sagt, at vi ovenover denne underskrift selv kan sætte: „hvadsomhelst“; thi saa lyder hans ord: „Hvadsomhelst I beder Faderen om i mit navn, det skal han give eder.“ Gud, kongerens konge, holder nok sit ord; du kan ikke tænke højt og stort nok om ham.“

— En romersk-katolsk prest talte engang med en gut, som tilhørte hans menighed, men som ofte besøgte den lutherske skole der i egenen. Presten høgte at overtale gutten til at udlevere sin bibel og at tilbede jomfru Maria for af hende at saa hjælp og trøst. „Sr. pastor“, svarte gutten, „jeg har læst i bibelen, at Maria paa vejen fra templet i Jerusalem mistede sin son; hun vidste ikke, hvor han var, men ledte efter ham i 3 dage. Dersom hun ikke bedre kunde passe paa et eget barn, som var hende saa nær, da tror jeg ikke, at hun kan beskytte mig, som er saa langt bort fra hende.“

— En siden gut ful af sin far tilladelse til at komme ind i hans studerkammer, saa ofte han havde noget at bede ham om. En dag lod den velbekendte banker paa døren, og faderen sagde, da gutten kom ind: „Nu, min lille ven, hvad vil du idag?“ „Intet, papa“, lod svaret, „jeg vilde blot være en siden stund hos dig.“ — Gaar vi, som falder os den himmelske Faders børn, ind i løn kammeret til ham, selv naar vi intet særlig erende har til ham, blot fordi vi har saadan trang til at være hos ham? Det staar vel til med os, naar vi har saadan trang.

Lessons for the Sunday School.

THIRD YEAR.

14. Lesson.

PRAYER.

I. Introduction.

ABC Class: John 16, 23: Jesus said to his disciples: Verily, verily, I say you, Whatsoever ye shall ask the Father in my name, he will give it you.

Catechism Class: Same as above, and Matt. 4, 10: Thou shalt worship the Lord, thy God, and him alone shalt thou serve.

Explanation Class: Same as above, John. 9, 31 (Qu. 430), and Dan. 9, 18: We do not present our supplications before thee for our righteousnesses, but for for thy great mercies.

SUGGESTIONS.

Prayer unto God in the name of Christ.
(The Publican, B. H. 71; The lepers, B. H. 81).

— Religion is no more possible without prayer than poetry without language, or music without atmosphere.

— Prayer is the voice of faith.

— Prayer is nothing else but a presenting God with his own promises, desiring him to work that in us and for us which he has promised to us.

— What an august place is the Christian's closet! The whole Trinity is about it when he kneels. There is the Spirit praying to the Father through the Son.

— A little girl once said to her father, "Papa, I want you to say something to God for me, something I want to tell him very much. I have such a little voice, that I don't think he could hear it away up in heaven; but you have a great, big man's voice, and he will be sure to hear you." The father took his little girl in his arms, and told her that, even though God were at that moment surrounded by all his holy angels, sounding on their golden harps, and singing to him one of the grandest and sweetest songs of praise ever heard in heaven, he was sure that God would say to them, "Hush! stop the singing for a little while. There's a little girl, away down on the earth who wants to whisper something in my ear."

— The "London Times," in recording petitions presented to the House of Lords, remarked of one, that it was rejected on the ground of an omission, after all but a simple one: the word "humble" was left out.—How many petitions to a higher tribunal are rejected for lack, not, perhaps, of humility in the words employed, but in the heart of the person employing them.

— He that lives without prayer, or prays without life, has not the Spirit of God.

— When Christians pray, God in them speaks to God in heaven. Thus prayer is like the moisture of the earth ascending again into the sky, whence it had lately descended in refreshing rain.

— A boy, hearing his father pray that the wants of the poor in the neighborhood might be supplied, said to him, "Father, I wish I had your corn." "Why, my boy? what would you do with it?" asked the father. The child replied, "I would answer your prayers."

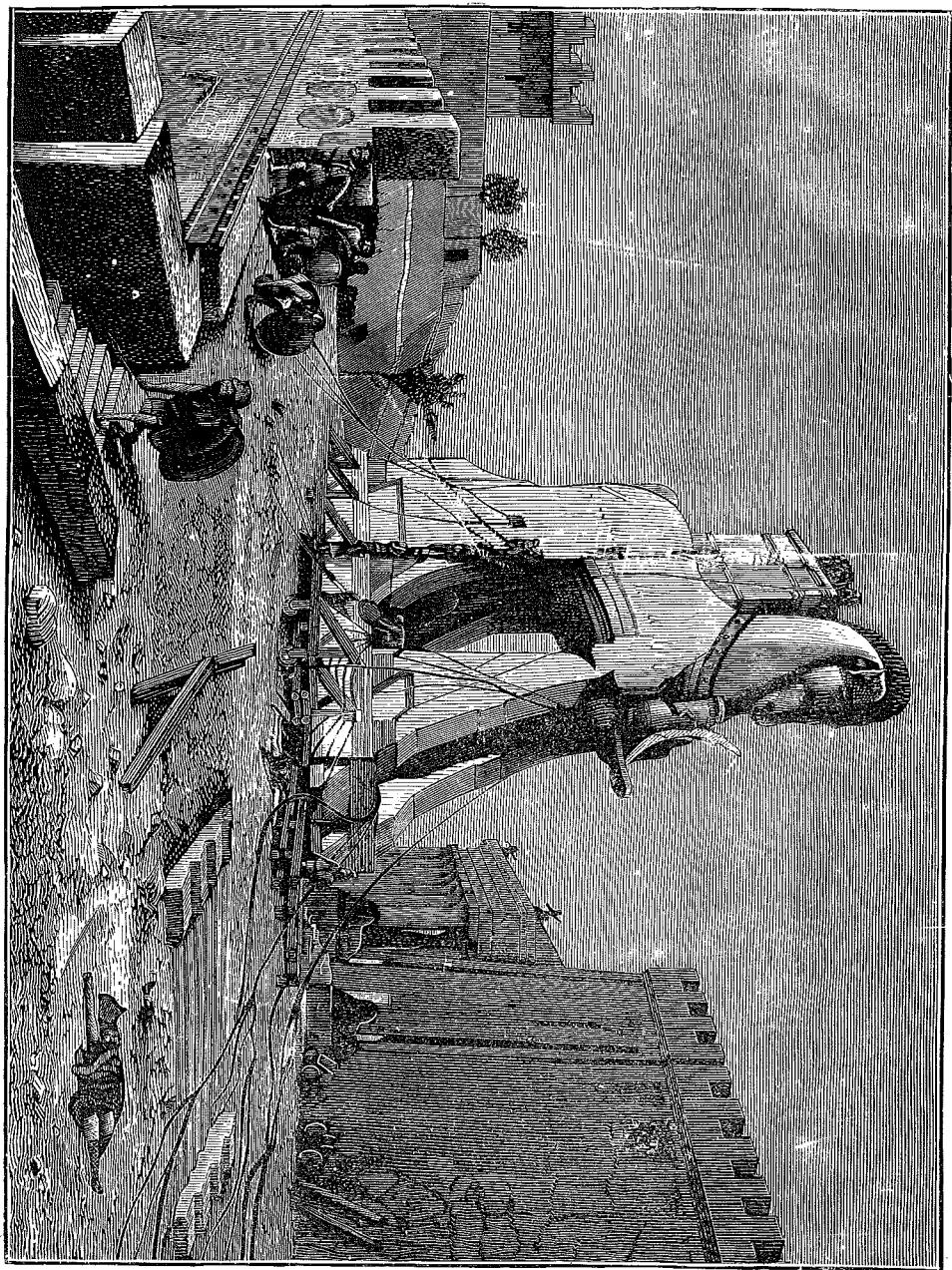
— Sometimes a fog will settle over a vessel's deck, and yet leave the topmast clear. Then a sailor gets up aloft and gets a look-out which the helmsman can not get. So prayer sends the soul aloft; lifts it above the clouds in which our own selfishness befogs us, and gives us a chance to see which way to steer.

— Mary, Queen of Scotland, said, "I fear John Knox's prayers more than an army of ten thousand men."

— Once when Melanchthon was cast down and disheartened, he took an evening walk, and passing a garden, heard the voices of children at prayers in it. He at once brightened up, and exclaimed to some friends who accompanied him, "Brethren, take courage; the children are praying for us."

— When Professor Morse, the electrician, in the closing part of the session of Congress in 1842-3, sought aid to the extent of \$30,000, to build the experimental line of telegraph between Baltimore and Washington, he had reached the last days of the session in apparently fruitless and hopeless endeavor, and was preparing for his return home. The committee appointed by Congress had met, and after a morning's discussion, could reach no unanimous conclusion. During the recess, however, Mr. Morse had taken the chairman to a large room in the hotel, where a small telegraphic circuit was erected. Bidding him take a position at one end of the room, he himself went to the other, and for an hour the most satisfactory trial was made of the telegraph. And, when the committee re-assembled, the chair-chairman said, "Gentlemen of the Committee—When we adjourned this morning you were equally divided as to the expediency of recommending to Congress to make this appropriation, and it fell to me to give the casting vote. I am now ready to give my emphatic decision in favor of the appropriation, for I have both sent and received messages across the wires!"—The wires are up between this world and the unseen; and he who enters his closet, and prays to the Father who is in secret, sends to the throne of God the message of believing prayer, and gets back the answering message of a faithful God! He can give his emphatic voice and vote for the reality of things unseen, for he has come into sympathetic touch with God himself.

Søra græternes tog til Troja.

En lidet hollænderpige.

Grækernes tog til Troja.

[Med billede.]

Blandt de gamle græske hestesagn er der ikke mange, der har vundet en saadan navnkundighed som beretningen om toget mod byen Troja i Lilleasien.

Over 1000 græske skibe var med paa toget og mange af Grækenlands gjæveste helte. Mest bekjendt er kanske Achilles blevens; han var en longesøn fra det nordlige Grækenland, og en mere tapper og stærk krigerr fandtes neppe i hele landet. Ansører for hele flåden var Agamemnon, en græsk smaaakonge.

Men Troja havde sterke mure og tapre forsvarere; stadsens lange hed Triannus; han var gammel, men blandt hans sønner var der ialfald en, der kunde maale sig med de gjæveste grækere; han hed Hektor. Blandt de andre trojanske helte bør ogsaa nævnes den tapre og løgtige Odessa. Det blev heller ikke let for grækene at erobre byen; aar efter aar varede beleiringen, og al deres tapperhed var til ingen nytte. Forøvrigt var de ikke saa enige, som de burde, og dette var en af grundene til, at det gik saa daarrigt.

Paa denne maade gik hele ti aar. Flere af de mest anseede grækere var faldne, saaledes blandt andre Achilles og før ham hans tapre ven Patrolos, og paa trojanernes side var Hektor falden; det var Achilles, som gav ham banesaaret.

Nu begyndte grækene for alvor at blive kjede af dette langvarige krigstog og besluttede at forsøge paa at tage Troja ved list. Det var den bekjendte Odysseus, som lagde planen. De byggede en veldig hest af træ, og i dens hule indre skjulte en del af de taprreste græske helte sig, mens de øvrige gik ombord paa skibene og seilede aafsted.

Det var ikke langt væk, de drog; men trojanerne indbildte sig, at de var seilede hjem. Med jubel bliver portene aabnede, og stadsens indbyggere strømmer ud for at betragte de steder, hvor saa mangen kamp var udkæmpet og saa mangen en helt falden. Med forundring betragtede de den ubhre træhest. Der var delte meninger om, hvad man skulde gjøre med den; en del mente, at man burde brænde den op eller skytte den

i havet. Især var der en mand, som hed Laokoon, der med stor veltagenhed sogte at faa dem til at passe sig. De maatte ikke tro, at grækene var seilede bort; det var bare en eller anden list, de havde fundet paa. Og saa flyngede han med stor kraft en ubhre lanse ind i dyrets side; den blev staagende og dirre i hestens bug, og der lod ligesom et hult drøn fra dennes indre.

Men da kom idesamme nogle hyrder slæbende med en ung græker, som de havde bagbundet og under skrig og støt førte med sig som fange. De trojanske ynglinger flokkede sig om ham og kappedes om at haane ham.

Fangen udbryder, som svær paa deres spot: „O, hvilket land eller hvilket hav kan nu modtage mig? Eller hvad skal der blive af mig ulukkelige, for hvem der ikke findes noget tilflugtssted hos nogen!“

Og saa fortæller han, at han var bestemt til at ofres af grækene, forat de skulde faa en lykkelig hjemreise; alt havde voeret færdigt til ofringen, men han var flygtet og anraaede nu sine fordums fiender om barmhjertighed.

Triannus gav befaling til, at man skulde løse mandens baand, og sagde derpaa:

„Hvem du end er, saa glem fra nu af dine græske brødre. Fra nu af skal du tilhøre os. Men svær mig sandfærdig paa, hvad jeg spørger dig om. Hvad er meningen med denne ubhre hest? Hvilkten religiøs betydning har den? Eller er den kanske en krigsmaskine?“

Den fangne græker, der netop i denne hensigt var bleven tilbage og havde ladet sig fange, gav nu en lang løgnagtig beretning om, hvorledes hesten var helliget gudinden Athene og var bygget som et sonoffer til hende; hvis derfor trojanerne vovede at mishandle den paa nogen maade, vilde store ulykfer ramme dem; men hvis hesten kom indenfor Trojas mure, vilde staden blive megetig og uovervindelig som aldrig før; derfor havde grækene bygget den saa stor, at den ei kunde komme indenfor portene.

Da straks efter Laokoon og hans to smaa sønner efter sagnet rammedes af en frygtelig død, blev det fortolket som en straf, fordi han havde vovet at flynge sin lanse i det hellige træ, og de overtrofste trojanere besluttede, at dyret skulde bringes ind i byen. Nullende hjul blev satte under dens fødder og taug om dens hals, og under lovsgange

fra unge gutter og piger blev hesten trukket ind i bhen; den var saa stor, at en del af murene maatte rives ned for at saa den ind. „O faedrenestad, o guders bolig og du krigsberømte stad!“ udbryder en trojaner, idet han senere fortæller herom. „Fire gange stod den fast lige i portens tærsel, og fire gange løb der vaabenkirren fra dens bug. Vi drev den dog frem, tankeløse og forblindede af vanvid, og stillede det ulykkelige dyr paa den hellige borg.“ Samtidig smyldedes bhyens templer med festligt løb.

Men da nattens mørke indhyldede staeden, steg de græske helte ud af træhestens bug, mens græske hærskarer fra stibene trængte ind gjennem aabningen i muren. Og snart vækkedes den ulykkelige stads indvanere af hurraraab, vaabenalarm og af flammerne fra de brændende huse.

Trojanerne hjæmmede fortvilet for hus og hjem, men det nyttede lidet; bhen var snart et flammehav, og de fleste af dens forsvarere blev dræbte. Kun saa frelste livet; blandt dem var den navnlundige Æneas, der med sin gamle far paa ryggen slap ud af den brændende by.

Men grækerne vendte hjem belæssede med bytte.

Den gamle raringen.

(Fortsættelse.)

Men beholder du baade boden og barnet, er det ikke mere end rimeligt, at du lader os saa en godtgyrelse.“

„Man maa først se, hvad den lille er værd. Hvis hun bliver en krobsling og ingen kunsthylker lærer, — — —“

„Saa har du fremdeles den udvei at saa hende ind paa et vaisenhus.“

„Men i ethvert fald kan vi ikke tage hende med nu i vor deling.“

„Godt, vi faar se. — Strobel! Itæk vinien hid; du beholder den jo aldeles for dig selv. Vi skal altsaa dele: en abefat, fire oplæerte hunde, et ekorn, fem musikalske instrumenter, en grevedragt en tykferdragt — — — Men stop, hvad er der blevet af Ella?“

Strobel saa sig forbause om. Barnet var forsvundet.

„Skulde hun virkelig være løbet sin vei!

Det vilde dog være umuligt“, sagde Strobel forstørret. „Jeg saa hende jo for et øjeblik siden, da jeg syldte mit glas. Hun er kanskje sprunget efter katten, som jeg saa herinde, og leger med den.“

„Ella!“ raahte Spring. Hans stemme hørtes meget barsk.

Men ingen svarte. Torgjæves ledte man rundt i hver krog af salen, og baade verten og opvarterne og de andre gjester blev underspurgte; men ingen kunde give nogen oplysning om, hvad der var blevet af den lille; huu var og blev forsvunden.

„Den affshelige lille tingest“, udbrød Skarp. „Hun har altsaa blot ladet, som om hun sov; hun har hørt vor samtal og derpaa løbet sin vej. Men vi maa se til at finde hende igjen; vi faar lede i de nærmeste gader; hun kan ikke være kommet langt.“

Og de tre mænd forsvandt i forskellige retninger for at søge efter barnet.

3. kapitel.

Foran gamle Karlets dør.

Skarp havde ikke ret i sin formodning om, at Ella havde ladet, som om hun sov for at belure dem. Men netop som hun havde lukket sine trætte øine og vilde til at sove, hørte hun dem begynde at tale om fruen, og dette gjorde hende fuldstændig væagen. Den omtalte frue, som havde været i spidsen for det lille kunstnerselskab, og som samme morgen var blevsen begravet, var den lille Ellas mor; hun var det eneste menneske, som den stakkars lille pige havde lært at holde af. Sin far kunde hun omtrent huske; for flere aar siden var han styrket ned og havde slaaet sig ihjel under udførelsen af et af sine kunsthylker. Siden den tid havde moderen altid været bedrøvet, hun græd ofte og kunde være svært streng mod sin datter. Kort tid efter faderens pludselige død var Spring kommen til dem og havde indtaget faderens plads som linedanser. Saa ofte havde den lille, naar hun laa i sin seng, hørt, hvorledes hendes mor var kommen i trætte med Strobel, Skarp og Spring; derfor havde hun stadtig været bange for de tre mænd, og ikke mindst var hun det nu, da hun efter moderens død aldeles var overgivet i deres hænder.

(Fortsættes.)

Lidt fra Holland*).

(Med billede.)

Hu ser snart, du er i Holland og ei længere i Thylland. Det er ikke længere den embedsmæssighed og stramme militæriske holdning over togpersonalet. Man tager det anderledes lunt i det gamle fredlige Holland. —

I sandhed et vandrigt land! — Med høje diger eller molover stænger man vandetude fra sig baade inde i landet og ved søen. Højlig har man det pudsigte syn, at smaa fribene, som gaar op i landet gjennem disse kanaler, synes at seile frem et godt stykke over jorden. Du kunde tro de almindelige jordiske forhold forrykkede, naar du ser stibene seile saadan halvt oppe i luften, og du tilmed ser disse, hvor du minst ventede dem, nemlig midt oppe i en fornager eller fortigede langt oppe i landet ved en fredlig bondsgaard. Dette syn ser du snart sagt, hvorsomhelst du reiser i Holland; saa gjennemstaaret er landet af kanaler, og saadan har befolkningen forstaet at gøre sin naturlige siende til sin tjener. Flittige og ihærdige maa de hollandske bønder være, hvor døsigede end ser ud.

Ikke bare vandet, men ogsaa vinden betyder de til det yderste. Se bare paa alle de vindmøller, vi farer forbi. Hvorhen vi ser, opdager vi nogle af disse mægtige vin-gere. Oppe paa digerne er de satte for at fange veiret godt, og der maler de ufortrødent bondens rige grøde, og fra møllen langes sækkene lige ud i kassen, som ligger forstøiet i kanalen, der gaar gjennem hansgaard. Sy, hvilket stigt stib, siger du, naar du betragter kassen. Det ligner mere et grisetrug end et stib — med dets brede bug og fremstaende bauge. Og hvad skal det brede bret til ved stibets side? Jo ser du, det er temmelig nødvendigt, da kassen seiler uden hjul. Hint vingeformede bret slippes

nemlig ned under bidevindssællads; ellers vilde stibet drive af endnu værre, end det gør. Men vester ikke stibet let da? Nei, naar det er dyblastet, faar bølgerne vanskelig tag paa det. Men vester kaffen først, saa vo de sefolk, som er med den! Paa den flade, glatte bund har de intet at holde sig fast i, om de kommer op paa vraket. —

Amsterdam har land og vand indgaaet en forening som intetsteds ellers i verden med undtagelse af Venetig. Byen er nemlig saa gjennemstaaret af kanaler, at den i virkeligheden danner 90 smaa øer, som staar i forbindelse med hverandre gjennem en uendelighed af broer.

Du undrer dig over, at byen kan beholde ligevegten paa denne maade? Hine svære, tæt sammenpakede husmasser, kan de staar med alle disse udhulninger paa siderne? Ja, det synes ogsaa et under her i denne ghyngende lergrund — for den, som ikke kjender til, at byen hviler paa en uhyre mængde pæler, som er rammede ned i grunden for at holde leren sammen. Bare børsen har 3000 slige støtter under sig, og slottet ikke mindre end 13.000. Du synes grangivelig, du træder sikrere paa gaden, naar du faar denne oplysning; thi ellers ser det noksaa broget ud med alle de stjæle og ludende huse saa rare og gammeldagse med gavlen ud mod gaden, at du tænker dig dem faerdige til at falde i et sieblit. Nei, disse 4—5 etages huse, saa smale og ludende de end er, de er for solide og godt „sammensegne“ til, at de skulde falde i dette aarhundrede og kanske i det næste med.

Geografisk gaade.

Saavel begyndelses- som ende bogstaverne, læste ovenfra, danner navnet paa en by i Thylland.

1. En verdensdel.
2. En by i England.
3. En by i Østerige.
4. En by i Portugal.
5. En by i Jædeland.
6. En stat i Sydamerika

Hans A. Kirkeng.

*) Tidst, men ikke billede, er hentet fra Birger Hall's bog: „I de fremmede havne,“ den række, som vi henleder opmærksomheden paa. Det er en god folkesbog for votsne læsere og anbefales for folkebiblioteker. Med sine 154 sider kostet den hestet blot 1 krone. Den er egentlig tilægshæste til „Folkevennen.“